

KILÉPVE A MÚZEUM AJTAJÁN

Alkotói gondolatok

**A FELÚJÍTOTT MÚZEUM BEJÁRATA ELŐTT
V. NAGY NÁNDOR
NÉZŐPONT- LUCIEN HERVÉ EMLÉKÉRE
CÍMŰ ALKOTÁSA**

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata városi tervpályázatot hirdetett „A látványos raktár: butella, motolla, behívótábla” címmel egy kortárs köztéri műalkotás elkészítésére. A tervpályázat kiírásának egyik előírászata az volt, hogy a mű figyelemfelkeltő szerepet töltsön be és közvetett módon, mint egy behívótábla a Tornyai János Múzeumra irányítsa az arra járók tekintetét. A kiírás másik szempontja az volt, hogy a mű public art stílusban készüljön, vagyis helyspecifikus, kontextusfüggő, interaktív és tematikus legyen.

Figyelmem Lucien Hervére terelődött, akinek a pályázat kiírásának évében ünnepeltük születésének századik évfordulóját, de ez alkalomból szobrot, vagy emléktáblát nem avattunk. Ekkor döntöttem el, hogy a művem témája Hervé szellemiségét fogja megidézni, aki hódmezővásárhelyi születésű művészként világhírnévre tett szert. Édesapja, Elkán Lajos bőrnagykereskedő pedig támogatta Tornyaiékat, a múzeum alapításának szándékában, így emléksobrának méltán lehet helyszíne a Tornyai János Múzeum előtt tér.

Hervé személyiségét és művészi pályáját Le Corbusier építész nagyban befolyásolta. Közös munkáik során az építészet Hervé művészetének központi témája lett és ettől kezdve az önkifejezését az absztrakció és a konstruktív stílusjegyek határozták meg. Ezért az emlékmű tervezésénél a felsorolt stílusjegyek és az épített környezet kapcsolatrendszerét próbáltam kihangsúlyozni. Tovább vezette gondolataim Hervé személyiségéből fakadó, egyszerűsége való törekvése: „Elég két behajlított ujj, amivel egy egyszerű fényképezőgép lencséjének formáját utánozzuk, hogy körülzárjuk a színek és formák harmonikus kapcsolatrendszerét.” Így választottam jelképül a letisztult lencseformát, megidézve Hervé absztrakt látásmódját. A fényképezőgép része, mint egy modernkori alkatrész jól illeszthető az épített környezetbe, ahol a szerkezet láthatóságára irányuló kortárs építészeti törekvésekkel rokonítható. Elősegíti

továbbá a mű környezetébe történő beilleszkedését az anyagválasztás és annak szinte tükröként alkalmazható felületkezelése. A saválló acél a modern építészetben gyakran használt alapanyag. Az épületekhez jól társítható, nem idegen. A tükröződő polírozott felület pedig mindig az adott környezetre reflektál. A domború lencse nagy szélességben fogja be környezetét és a tükrök által egy új nézőpontból mutatja meg számunkra a valóságot. A lencse felületén jelzés szinten megjelenik a blende szerkezete, közepén a rekesz kissé nyitva áll, áttörve és egyben kikönnnyítve a szobor tömegét. Az áttörés izgalmasabbá téve a formát, közelebb csalogatja a szemlélőt azzal a szándékkal, hogy áttekintsen rajta és közvetett módon a Tornyai János Múzeumra terelje a figyelmet. Ahogy a fotóművész, úgy mindenki egy másik nézőpontból láthatja meg a környezetét, az épületet és ezáltal egy kissé az egész világot. A rekesz szimbolikus töltéssel bír. Annyi „fényt” enged át magán, amennyire kinyitjuk. Ahogyan a szemünket is. Hiszen minden nézőpont kérdése...

Másik alkotásom az emlékművel egy időben felállított „Archaikus bak” című szobrom. Eredetileg Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata 2011. novemberében országos, nyílt, jelígis pályázatra készült, amely a Dr. Rapcsák András, Deák Ferenc, Lázár utca kereszteződésében került volna felállításra. Az épülő körforgalom méreteiből fakadóan a műszaki elvárásoknak nem felelt meg, ezért a mű elhelyezésének új helyszíne a Tornyai János Múzeum, Szegfű utcai udvara lett.

A témaválasztásnál kiindulópont volt, a Tornyai János Múzeumban eltöltött tizenkét éves restauratori tevékenységem, melynek nagy részét régészeti tárgyak közt tölthettem.

Alkotói munkámra mindig is letagadhatatlan hatással volt a szülőföldem őskora, a neolitikum, a rézkor és a bronzkor.

Figyelmem központjába csakhamar két kora neolitikus, Körös-kultúrából származó hombár motívuma került. Ezeket Kr.e. 5000 évvel stilizált kecskeábrázolásokkal díszítették. Mindig hiányoltam, hogy a rendkívül nagy és világszerte jelentős régészeti anyagunk nem épült be kellő erővel a helyi kortárs képzőművészetünkbe. Míg Nyugat-Európában kisebb művészettörténeti értékekkel rendelkező városok egésze él meg egy-egy hasonló jelenségből, nálunk még utalások sem találhatók erre a köztereinken. Ezért vállalkoztam arra, hogy őstörténetünk üzeneteit a jelenkor felé közvetítem.

A mű egy kecskebakot ábrázol, mely formailag stiláris megjelenítésre törekszik. A szügye a hombár edények formáját követi, míg szarvának megnyújtása és becsatlakoztatása a testbe, önmagába visszaforduló formai megoldást kölcsönöz a műnek. Kiemeli a bak szimbólum meditatív jellegét és a magába fordulást. Archaikus jellegével, de a kortárs művészet eszközei által kívánja megidézni a hely szellemét és felhívni az ide érkezők figyelmét, hogy a környéken (pl. Hódmezővásárhely - Kőkénydombon, vagy Hódmezővásárhely – Gorzsán) a megkezdett ásások csak felvillantották azt az óriási őskori kultúrát, mely ennek a vidéknek a máig meghatározó jellegét adja, melyre méltán lehetünk büszkék mi Vásárhelyiek. Az ősi állat elrugaszkodni készülő, büszkén feszülő testhelyzete, a Kelet felé tájolósa, a fény felé törekvése, a megtisztulás állapotának elérését szimbolizálja. Emelkedni kíván, mint a lelkünk, mikor kissé átmosva kilépünk a múzeum ajtaján.

V. Nagy Nándor
Fotó: Donka Gábor

**V. NAGY NÁNDOR
AZ ARCHAIKUS BAK CÍMŰ ALKOTÁSÁVAL**